

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

45. An Regularis celebrans in Oratorio privato possit aliis Eucharistiam ministrare? Et quid, contradicentibus Episcopis? Et docetur Episcopus non posse prohibere Regularibus, ne ministrent ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

dentium loco citato, circa ministracionem Eucharistie extra Conuentum faciendam à Religiosis, licet commiserit Episcopo, vt possit illis prohibere ne celebrent in Oratoriis, quod est nimis distinctum à ministracione Eucharistie, ergo, &c. Tertio ministrare Eucharistiam hoc modo in Oratorio priuato nullum dicitur esse voluntaria, & non fit in articulo mortis neque in die Paschatis, ergo, &c. reliquas rationes videlicet apud Portel. Rodriguez in regul. 99. tom. 1. qu. 61. art. 3. & Suarez de Religion. tom. 4. lib. 9. cap. 3. §. dices ergo. Ad rationem verò desumptam ex autoritate Concilij Tridentini respondet idem Portel vbi supra, ego puto hanc sententiam esse probabilem, sed Regulares consulo, hoc ne faciant cum displicentia Episcoporum.

Nota etiam quòd non obstante prohibitione dictæ Synodi Panormitanæ in rigore Sacerdotes sæculares possunt ministrare Eucharistiam in dictis oratoriis, si eligatur ad id faciendum virtute Bullæ Cruciatæ. Nam Episcopus non potest tollere priuilegium à Papa concessum; verum etiam eisdem consulo, vt hoc faciant cum licentia Episcopi.

RESOL. XLV.

An Regularis celebrans in Oratorio priuato possit alius Eucharistiam ministrare? Et episcopi contradicentibus Episcopis? Et decerni Episcopos non posse prohibere Regularibus, ne ministrant Eucharistiam in priuatis Oratoriis. Ex p. 9. tract. 1. Ref. 8.

Afirmatiuam sententiam, quam ego olim docui, docet nouissime me citato Quintana in Theol. mor. tom. 1. tract. 7. singul. 33. num. 8. vbi sic ait: In his priuatis Oratoriis possunt Regulares ministrare Eucharistiam secularibus, non obstante Episcoporum prohibitione. Sic Portel. resp. par. 3. cap. 39. Diana 4. par. tract. 4. resol. 14. Quia habent Priuilegium Pauli IV. anno 1557. & aliorum Pontificum ad dandam Eucharistiam secularibus extra Conuentum suos, ac proinde seculares ad eam accipiendam eam licentiam habent; Episcopus verò non valet impedire Pontificis priuilegia. Neque hinc irrogatur Parocho iniuria: cum non sit danda in mortis articulo, nec in die Paschatis. Consule Rodriguez tom. 1. par. 61. art. 3. Suarez de Relig. tom. 4. lib. 9. cap. 3. Portel. vbi supra; Sed nihilominus Regularibus consulerem, ne id faciant inuitis Episcopis. Hoc etiam vult consulti Sixtus IV. quoad vsum amplissimi priuilegij concessi Fratribus Ordinis Prædicatorum ad ministrandam Eucharistiam secularibus, vt habetur in Bulla, quæ incipit: Sedis Apostolicæ: Ita Quintana in Theol. mor. tract. 7. Exam. 6. cap. 5. n. 63. qui citat Suarez.

Nec te terreat, amice Lector, auctoritas Patris Pellizzarij in Man. Regul. tom. 2. tract. 8. cap. 2. sect. 2. num. 147. vbi asserit, quòd Priuilegium Pauli IV. concilium Minoribus, & relatum à Rodriguez in Bullario, Constitut. 3. Pauli IV. & alia Indulta ab eodem Rodriguez adducta tom. 1. quæst. 56. art. 3. quibus nihil Pellizzarij tenet, quòd si Episcopus hoc prohibeat Regularibus, ipsos non posse in priuatis Oratoriis Eucharistiam ministrare. Sed nota dictum Pellizzarij, me citato, mutasse sententiam; nam postea in dicto tract. 8. c. 3. sect. 3. num. 12. sic ait, Quæres, an Regulares ex suis priuilegijs possint ministrare Eucharistiam secularibus etiã

extra proprias Ecclesias: Respondetur, posse, & quidem non solum in Ecclesijs Parochialibus, (si ad sit licentia Parochorum,) sed etiam in Oratorijs adiuu priuatarum: idque non obstante Episcopi prohibitione. Ita Suarez tom. 4. de Relig. tract. 10. lib. 9. cap. 3. num. 11. & quoad primam partem, quam docet Portel. verb. Sac. administr. n. 8. probatur ex concessione Pauli III. facta Religiosis Societatis, quæ est ampla, nec restringitur ad illum locum (vt constat ex tenore illius, & maxime ex illis verbis: Et post, seu ante Missæ celebrationem, aut alias Christi fidelibus Eucharistiam ministrare. Vbi ly, alias, extenditur ad omnem modum ministrandi hoc Sacramentum: sicque per se non excluditur vllus locus neque Parochialis, dummodo, vt dixi, id fiat de licentia Parochorum; non enim æquum est ingredi in messem alienam inuito domino. Quoad secundam verò partem, quam sustinet Diana part. 4. tract. 4. resol. 14. cum Portel. part. 3. resp. mor. casu 39. & alijs, probatur: tum, quia Regulares ex concessione Bullata Pauli IV. relata à Rodrig. in Bullario, Constit. 3. ipsius Pauli IV. habent ad id specialem facultatem, quæ sicut (quoad constat) à nullo Papa fuit reuocata, ita non potest abrogari ab Episcopo, nisi ex speciali commissione ipsiusmet Papæ: tum, quia tale priuilegium nequit dici antiquatum per non vsum, cum Religiosi non amittant sua priuilegia ex non vfu, nisi talis non vfus sit 100. annorum, & concurrant aliæ conditiones: quæ tamen hic non interueniunt: præsertim conditio temporis, cum Bulla Pauli IV. edita sit anno 1557. & nondum elapsi sint 100. anni. Hucusque Pater Pellizzarij, docens de directo contrarium, quod supra in cap. 2. sect. 2. n. 147. docuerat.

Verum, his non obstantibus, aliqui putant Regulares non posse ministrare Eucharistiam contra prohibitionem Episcopi, non obstante priuilegio Pauli IV. & aliorum Pontificum: & ita tenet Ioannes de la Cruz de Statu Relig. lib. 2. cap. 5. dub. 7. conclus. 4. cum Concilium Tridentinum sess. 22. in Decret. de obseruand. in celebrat. Missæ. asserat: Non patiantur Episcopi, quòd Sacerdotes etiam Regulares in domibus priuatis, & omnino extra Ecclesiam, vel Oratoria, &c. celebrent: hinc fit, Religiosos, quandiu Episcopi non prohibent, posse ibi celebrare vigore suorum priuilegiorum: secus si Episcopi prohibeant, tunc enim non possunt, cum Concilium ibi expresse reuocet contraria priuilegia, etiam Regularium, & consequenter concedentia facultatem celebrandi in domibus priuatis secularium.

Vnde apparet, quàm Ego rectè olim consului Regulares, contradicentibus Episcopis, nè administrent in priuatis Oratorijs Eucharistiam, Et idèd, me citato Pater Lezana in Summa tom. 3. verb. Eucharistia, num. 11. sic ait: Meritò relatus Diana consulit Regularibus non vt illo sine consensu Episcoporum, præsertim cum Concilium Tridentinum sess. 22. in Decret. de obseruand. in celebr. Missæ. concesserit Episcopis facultatem prohibendi Regularibus, ne celebrent in Oratorijs priuatis ab eisdem non approbatis; consequenter enim videtur etiam posse illis prohibere, ne Eucharistiam admittant. Ita ille. Et ante illum, me etiam citato, Ioan. Maria Nouarius in Lucerna Regular. verb. Eucharistia, num. 7. sic asserens: Potest per Regulares ministrari secularibus in priuatis adiu Oratorijs: quia illi habent priuilegium Pauli IV. de anno 1557. & aliorum Pontificum ad dandam Eucharistiam secularibus extra Conuentus proprios. In terminis probat Portel. in respons. mor. part. 3. casu 39. & eum sequitur modernissime Antoninus Diana resol. mor. part. 4. tract. 4. Miscellan. res. 14. affirmantes, id posse agere non obstante Episcopi prohibitione, licet consulant, ne id agant inuitis Episcopis,

Quæ hic est Ref. antecedens. Sup. hoc nõ vlu in tom. 7. tr. 1. Ref. 231. §. 2. ad lin. 8. & lege alium Ver. eius primæ annor. & in Refol. 256. §. vit. sed leales non posse ministrare Eucharistiam contra prohibitionem Episcopi, non obstante priuilegio Pauli IV. & aliorum Pontificum: & ita tenet Ioannes de la Cruz de Statu Relig. lib. 2. cap. 5. dub. 7. conclus. 4. cum Concilium Tridentinum sess. 22. in Decret. de obseruand. in celebrat. Missæ. asserat: Non patiantur Episcopi, quòd Sacerdotes etiam Regulares in domibus priuatis, & omnino extra Ecclesiam, vel Oratoria, &c. celebrent: hinc fit, Religiosos, quandiu Episcopi non prohibent, posse ibi celebrare vigore suorum priuilegiorum: secus si Episcopi prohibeant, tunc enim non possunt, cum Concilium ibi expresse reuocet contraria priuilegia, etiam Regularium, & consequenter concedentia facultatem celebrandi in domibus priuatis secularium. Vnde apparet, quàm Ego rectè olim consului Regulares, contradicentibus Episcopis, nè administrent in priuatis Oratorijs Eucharistiam, Et idèd, me citato Pater Lezana in Summa tom. 3. verb. Eucharistia, num. 11. sic ait: Meritò relatus Diana consulit Regularibus non vt illo sine consensu Episcoporum, præsertim cum Concilium Tridentinum sess. 22. in Decret. de obseruand. in celebr. Missæ. concesserit Episcopis facultatem prohibendi Regularibus, ne celebrent in Oratorijs priuatis ab eisdem non approbatis; consequenter enim videtur etiam posse illis prohibere, ne Eucharistiam admittant. Ita ille. Et ante illum, me etiam citato, Ioan. Maria Nouarius in Lucerna Regular. verb. Eucharistia, num. 7. sic asserens: Potest per Regulares ministrari secularibus in priuatis adiu Oratorijs: quia illi habent priuilegium Pauli IV. de anno 1557. & aliorum Pontificum ad dandam Eucharistiam secularibus extra Conuentus proprios. In terminis probat Portel. in respons. mor. part. 3. casu 39. & eum sequitur modernissime Antoninus Diana resol. mor. part. 4. tract. 4. Miscellan. res. 14. affirmantes, id posse agere non obstante Episcopi prohibitione, licet consulant, ne id agant inuitis Episcopis,

Quæ hic est Ref. antecedens.

Sup. hoc nõ vlu in tom. 7. tr. 1. Ref. 231. §. 2. ad lin. 8. & lege alium Ver. eius primæ annor. & in Refol. 256. §. vit. sed leales non posse ministrare Eucharistiam contra prohibitionem Episcopi, non obstante priuilegio Pauli IV. & aliorum Pontificum: & ita tenet Ioannes de la Cruz de Statu Relig. lib. 2. cap. 5. dub. 7. conclus. 4. cum Concilium Tridentinum sess. 22. in Decret. de obseruand. in celebrat. Missæ. asserat: Non patiantur Episcopi, quòd Sacerdotes etiam Regulares in domibus priuatis, & omnino extra Ecclesiam, vel Oratoria, &c. celebrent: hinc fit, Religiosos, quandiu Episcopi non prohibent, posse ibi celebrare vigore suorum priuilegiorum: secus si Episcopi prohibeant, tunc enim non possunt, cum Concilium ibi expresse reuocet contraria priuilegia, etiam Regularium, & consequenter concedentia facultatem celebrandi in domibus priuatis secularium.

Quæ est Ref. antea cedens.

ad quorum favorem satis concinit Sac. Conc. Trident. *sess. 22. in decret. de observand. in celebrat. Missar.* ubi stat cautum, licere Episcopis prohibere Regularibus, ne celebrent in Oratorii privatis secularium. Igitur idem respectu prohibitionis, ne secularibus ibidem communionem ministrent. Hæc Nouarius. Itaque ante Episcopi prohibitionem, ut recte observat Ioan. de la Cruz, *vbi supra*, Regulares ministrent Eucharistiam virtute suorum privilegiorum quibusque; at si Episcopus hoc facere illis prohibeat, abstineant prorsus Eucharistiam ministrare. Vide etiam Auerfam de *Sacram. Euchar. quest. 11. sect. 14. §. 8.*

6. Sed post hæc scripta inveni Patrem Pellizzarium in *Man. Regul. tom. 2. tract. 8. cap. 2. sect. 2. num. 93.* absolute docere, Episcopos non posse prohibere Regularibus, ne ministrent Eucharistiam in privatis Oratorii. Sic itaque assertis: Quæres, an Regulares libere possint celebrare in privatis Oratorii secularium legitima facultate concessis ipsis secularibus? Respondetur posse; & quidem non obstante Concil. Trident. *sess. 22. in Decreto de observand. & evit. in celebr. Missar.* ubi dicitur: Neve patiantur in privatis domibus, atque omnino extra Ecclesiam, & ad divinum tantum cultum dedicata Oratoria ab eisdem Ordinariis designanda, & visitanda, Sanctum hoc Sacrificium à secularibus, aut Regularibus quibuscumque peragi. Unde colligunt Doctores, Episcopos vi huius Decreti posse prohibere etiam Regularibus, ne celebrent in Oratorii privatis secularium; siquidem talis prohibitio sano modo debet intelligi, si, videlicet, dicta Oratoria non decenter serventur, &c. quod ego colligo ex illis verbis: *Ad divinum tantum cultum dedicata, & ab eisdem Ordinariis designanda.* Alias enim cum Concilium loquatur, tam de Sacerdotibus secularibus, quam de Regularibus, omnino abrogaret, & ablegaret à domibus secularium usum Oratoriorum privatorum, quod tamen est contra communem usum, ac sensum Doctorum. Unde sequitur, male aliquos inferre ex supradicto Decreto Concilij Tridentini posse Episcopos prohibere Regularibus, ne in Oratorii privatis secularium ministrent secularibus Eucharistiam, id colligentes ex eo, quod vi præfati Concilij possunt Regularibus prohibere, ne in dictis Oratorii celebrent: primo enim id non est verum absolute (vt iam diximus: secundo, dato etiam quod Episcopi possent Religiosis prohibere, ne in Oratorii privatis secularium celebrent, non idem sequitur hoc ipso etiam posse illis prohibere, ne ibi Eucharistiam administrent, vt fusius probat Portel. *part. 3. respons. moral. casu 39.* & maxime ex eo, quod celebrare, & ministrare Eucharistiam sunt quid diversum: à diversis autem fit illatio in odiosis. Ita Pellizzar. Sed non est cum Episcopis litigandum, verum & ipsi non deberent Regularium privilegia infringere. Et præter Doctores supracitatos in favorem Regularium videndus est omnino Pater Stephanus Baunyns ex Societate Iesu, qui in *Theol. moral. tom. 1. tract. 5. q. 19.* mordicus sustinet, & probat, Episcopos non posse interdicare Regularibus, ne aliqui in Oratorio, aut Templo extra Domum suam, aut Conuentum Sacram Eucharistiam imperiant.

RESOL. XLVI.

An Sacerdos secularis possit virtute Cruciate in Oratorii privatis ministrare Eucharistiam?
Quod idem inferitur de Sacerdote Regulari. Ex part. 9. tract. 1. Resol. 9.

libi inf. in A. 3. Ref. 123. & hic

§. 1. P RO affirmatiua sententia alibi sapientissimum Vasquez adduxi. Probatur hæc opinio, non ex

eo, quod per Bullam detur potestas eligendi Confessarium pro absolutione sacramentali; nam licentia ad ministrandum vnum Sacramentum, non intelligitur concessa ad aliud Sacramentum, & maxime quando est maior, aut diuersa ratio, vt facultas detur ad vnum, & non ad aliud; non fundant ergo prædicti Auctores suam sententiam in hoc, sed in concessione directa recipiendi; etiam tempore Interdicti, Eucharistiam, & alia Sacramenta, præterquam in die Paschæ; cum igitur in hac concessione nulla fiat limitatio ex parte Ministri, seu non restringatur facultas, vt à proprio Sacerdote Eucharistia sumatur; poterit vi Bullæ accipi à quocunque Sacerdote, & quocunque tempore, præter Paschæ.

2. Et si quis ad hoc argumentum respondeat, facultatem hanc subintelligi cum conditione, nempe, posse per Bullam etiam tempore Interdicti recipi Eucharistiam; ab eo tamen, qui alias extra Interdictum de iure potest illum administrare. Contra est; quia, si hoc Pontifex intenderet, nulla esset ratio excipiendi diem Paschæ: nam certum erat tempore Interdicti, etiam in die Paschæ posse Eucharistiam recipi à proprio Pastore, vel ab alio ex eius licentia: proinde si Pontifex in hac clausula loqueretur de receptione Eucharistie in ordine ad proprium Pastorem superflua fuisset exceptio illa: signum igitur est, loqui præfendendo à licentia proprij Pastoris, & loqui de quocunque Sacerdote.

3. Verum aduersus supradicta insurgit nouissime Pater Bardi in *Bull. Cruc. part. 2. tract. 2. cap. 1. sect. 1. n. 3.* Cardinalis de Lugo de *Sacrament. Euchar. disp. 8. sect. 2.* & alij, ita vt Nugnus in *3. part. quest. 81. art. 3.* affirmatiuam sententiam improbabilem vocauerit. Sed ego puto, sententiam Vasquez non carere probabilitate, licet negatiua sit probabilior, & consulenda. Unde me citato, affirmatiuam sententiam tenet Auerfa de *Sacram. Euchar. qu. 11. sect. 14. §. 8.* vbi sic ait: Potest in tali Oratorio ministrari Eucharistia communicare volentibus ex deuotione à Regularibus habentibus privilegium ministrandi, non obstante prohibitione Episcopi. Affirmat Portel in *respons. moral. part. 3. casu 39. resol. 14.* qui tamen consulit, ne Regulares id faciant cum displicentia Episcoporum. Vt etiam concedit, posse à Sacerdotibus secularibus in illis Oratorii ministrari iis, qui per Bullam Cruciate habent privilegium suscipiendi Sacramenta à Sacerdote, quem elegerint. Sed consulit, ne id fiat absque licentia Episcopi. Et ita quidem in vtroque capite lectandum est. Ita Auerfa.

4. Nota tamen, quod post hæc scripta inveni contra Bardi, Lugum, & alios, Castrum Palaum tom. 4. *tract. 21. disp. unica, punct. 18. num. 4.* & *tract. 25. disp. unica, punct. 6. num. 15.* docere, virtute Cruciate te posse extra Pascha recipere Eucharistiam à quolibet Sacerdote, siue Regulari, siue seculari, tamen aliàs facultatem non haberet: quia privilegium Bullæ Cruciate non solum pro tempore Interdicti, sed extra Interdicti tempus. At si extra Interdicti tempus privilegium non est suscipiendi Eucharistiam à quolibet simplici Sacerdote, nullum est privilegium; nam à proprio omnes recipere possunt; ergo vt privilegium illud aliquid operetur, affirmandum est, virtute illius quemlibet Sacerdotem ministrare Eucharistiam posse habenti Bullam, siue in Ecclesia, siue in Oratorio.

5. Neque obstant rationes contrariæ. Nam ex receptione Eucharistie non inferitur, reliqua omnia Sacramenta recipi à quolibet posse; sed ea tantum, quæ à Parochis, & Sacerdotibus ministrari solent: quia de his est sermo, non de Sacramentis, quæ à solo Episcopo ministrantur: quippe iura episcopalia intacta esse debent. Quapropter ex vi illius facultatis non videtur